

İSVİÇRE FEDERAL MAHKEMESİ KARARLARI

EŞLER ARASINDA İCRA TAKİBİ — YARDIM — BOŞANMA DAVASI MASRAFLARI

Koca tarafından boşanma davasının açılmasından sonra karı lehine davanın devamı süresince nefakaya hüküm verilmesi - Davanın red edilmesi ve kocanın karısına dava masraflarını ödemeye mahkûm edilmesi - kadının ödenmemiş olan nafaka alacağından ve muhakeme masraflarından dolayı icra takibini istemesi - kocanın icra merciiine vaki itirazının reddi - Federal mahkemece masraflarından dolayı istenilen icra takibinin iptali.

İsviçre Medeni K. 173 ve müteakip.

Türk medeni K. 165 ve müteakip

Boşanma davası dolayısıyla davalıya yükletilen masraflar, eşler fiilen ayrı yaşasalar bile, icra takibine konu olamaz.

Mumenthaler, 29 Ağustos 1957. RO 83 111 89

Olaylar

A — 1954 Kasımından beri eşler arasında boşanma davası devam etmektedir. Koca tarafından boşanmaya matuf olarak açılan bu dava Saint-Gall mahkemesince 13 Ekim 1956 da red suretiyle sona ermiştir. Koca, karısını evine kabul etmediğinden eşler ayrı yaşamaya devam etmişlerdir.

B — Koca muhakeme masrafları olarak karısına 1105,50 frank ödemeye mahkûm edilmiştir. Kadının ayrıca mahkeme başkanı tarafından davanın devamı sırasında lehine hüküm edilmiş ve davanın sona erdiği anda 2100,50 franka balığ olmuş bir nafaka alacağı vardır.

C — Kadın 1957 Mayısında muhakeme masraflarından olan 1105,50 frank ile nafaka alacağından olan 2100 frank toplamı olan 3205,50 frankın icra yoluyla takibini istemiştir. Koca medeni kanununun 173. maddesi (Türk 165) gereğince masraflardan dolayı aleyhine takip yapılamayacağını ve nafaka borcu olan 2100 frankı ödemiş bulunduğu bahisle takibe itiraz etmiş ve neticeten takibin iptalini istemiştir.

D — Kanton icra mercii nefakanın fiilen ödenmiş olup olmadığını araştırmadan, dava masraflarının takibe konu olabileceğini kabul ile borçlu kocanın şikayet ve itirazını red etmiştir.

E — Borçlu Federal mahkemeye itiraz ile takibin iptalini istemiştir. Federal mahkeme icra ve iflâs dairesi, borçlunun itirazlarını kabul ile muhakeme masraflarının ödenmesini istihdaf eden **takibin iptaline** karar vermiştir.

Gerekçeler özeti

Eşlerden birinin ötekine ödemeye mahkûm edildiği masraflar, genel olarak, medeni kanunun 176. maddesinin (Türk 168) 2. fıkrasındaki manada yardım mahiyetinde değildir ve ilgilinin geçimi için zaruri bir meblağ olmadıkca, bu medeni kanunun 173. maddesindeki memnuiyet şumulüne girer. (RO 82 111 p. 4, Gasser, 20 Avril 1956 : JDT 1956 11 81).

Eşin geçimi için zaruri olan meblağ, meselâ medeni kanunun 145 (Türk 137) veya 170/3 (Türk 162) maddesi ile verilen bir hüküm bahse konu ise, içtihatlar eşlerden birinin ötekine ödemeye mahkûm edildiği masrafların 173. maddenin şumulüne girmesini tecviz etmemektedir. Bu takdirde masraflar geçim yardımını tamamlayan bir edim sayılmaktadır.

Yardım istemeye haklı olan eş, lehine hüküm edilecek meblağ üzerinden dava masraflarını ödemeye mecbur edilemez. Yardım davanın müstakilen konusunu teşkil etmese bile icra yoluyla takip edilebilir. Bu itibarla içtihatlar, ayrılık halinde, yardıma hüküm edilmesi takdirinde muhakeme masraflarının icra ile takibi istenebileceğini kabul etmiştir. Ancak federal mahkeme lehine yardım hükmedilen eşin muhakeme masraflarından dolayı icra takibi yapmasını kabul etmemektedir.

Burada karı lehine hükmedilen yardımın medeni kanunun 176/2 (Türk 168) maddesinde bahse konu yardımla ilgisi yoktur.

Journal des Tribunaux, 1957, 11, No. 4, p. 100-103.

Çevirci : Dr. A. Pulat Gözübüyük